

GLAZBENI DOGAĐAJI

JUBILEJ 160-OBLJETNICE HRVATSKOG GLAZBENOG ZAVODA U ZAGREBU

U povodu 160. obljetnice Hrvatskog glazbenog zavoda upriličen je niz koncerata na kojima su nastupili renomirani solisti i glazbeni ansambli (Vladimir Ruždjak, Olga Vukomanović, dirigent Igor Gjadrov, Društveni orkestar HGZ-a, Gudački kvartet »Klima«, Gudački kvartet i Duhački kvintet Muzičke akademije, Zagrebački liječnici pjevači, brojni studenti Muzičke akademije i zagrebačkog Muzičkog obrazovnog centra, itd.). Na koncertima su izvedena brojna djela hrvatskih skladatelja u historijskom rasponu od klasičke do suvremenih pravaca.

Centralno mjesto jubileja svakako pripada SVEČANOM KONCERTU održanom 18. svibnja 1987. god. u velikoj dvorani HGZ-a na kome smo imali izuzetnu priliku čuti osebujan program povijesnog značaja s djelima utemeljitelja ove renomirane institucije (Valentin Ježek . . .—1835, Franjo Čačković-Vrhovinski 1789—1865, Antun Kirschhofer 1807—1849, Vatroslav Lisinski 1818—1854, Juraj Karlo Wisner-Morgenstern 1783—1855) u izvođenju Zagrebačkih liječnika pjevača (dirigent dr. Mijo Bergovec), Sunčice Vidulić flauta, Duhača Muzičke akademije u Zagrebu i Društvenog orkestra HGZ-a pod ravnanjem maestra Igora Gjadrova.

Na koncertu su uručene Povelje počasnim članovima HGZ-a: Eleonori Čalović, Rudolfu Bručiju, Mladenu Jaguštu, Josipu Klima, Berislavu Klobučaru, Miroslavu Miletiću, Josipu Nochtu, Nikši Njiriću, Zlatku Piberniku, Jovanu Sajnoviću, Lovri Županoviću, Stjepanu Aranjošu, Vilku Bačiću, Dragutinu Hrđoku i Zvonimiru Pomykalo.

Predsjednik HGZ-a prof. Stjepko Humel je u osmišljenom referatu iznio značajne događaje iz prošlosti ove najstarije glazbene institucije u slijedu:

— 1827. god. 18. travnja priređen je prvi koncert Društva u dvorani tadašnjeg Pravnog fakulteta na Katarininom trgu uz sudjelovanje Društvenog orkestra pod ravnanjem J. K. Wisner-Morgensterna. U proteklih 160 godina Društvenim orkestrom su dirigirali Antun Kirschhofer, Vatroslav Lisinski, Franjo Pokorni, Ivan Zajc, Antun Stöckl, Franjo Jilek, Franjo Dugan st., Vjekoslav Rozenberg-Ružić, Fran Lhotka, Boris Papandopulo, Rudolf Matz, Mladen Jagušt i Igor Gjadrov.

— 1829. god. je otvorena glazbena škola Društva koja je 1916. god. proglašena Hrvatskim zemaljskim konzervatorijem, a godine 1920. Društvo je konzervatorij predalo na upravljanje državi i tako je nastala zagrebačka Muzička akademija. Društvo je i dalje zadržalo suradnju s Muzičkom akademijom i nagraduje njezine odlične studente.

— 1835. god. Društvo je upriličilo izvođenje Cherubinijeva Requiema.

— 1837. god. izveden je Mozartov Requiem s 200 izvođača Društva.

— 1840. god. u zagrebačkom tisku se javljaju pozitivne ocjene o djelovanju Društva na glazbeno-pedagoškom planu.

— 1843. god. izvođenje Haydnova oratorija »Četiri godišnja doba« postiže takav uspjeh da mora biti ponovljeno.

— 1851. god. Vatroslav Lisinski i Ljudevit Šplajt izrađuju nova pravila Društva prema kojima je Društvo dobilo ime: Društvo prijateljah glasbe u Hrvatskoj i Slavoniji sa središtem u Zagrebu. Prema statu-

tu iz 1851/52. god. »sverha ovog društva jest da se umjetnost muzike po domovini u obće razširi i razvije i da se probudi ljubav prema umjetnosti sa osobitim obzirom na značaj jugoslavenske glasbe«.

Društvo je do danas šest puta mijenjalo svoje službeno ime, od prvog SOCIETAS FILHARMONICA ZAGREBIENSIS (iz 1827) do današnjeg HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD. Prema statutu iz 1985. Društvo (HGZ) djeluje na području cijele SR Hrvatske.

— 1862. god. Društvo počinje s tiskanjem glazbenih djela domaćih skladatelja. Do danas su tiskana djela Lukačića, Jarnovića, Pintarića, Livadića, Berse, Dugana st., Dobronića, Matetić-Ronjgova, Lhotke, Širole, Tajčevića, Grgoševića, Kunca, Papandopula, Cipre, Bjelinskog, Zlatića, Burića, Lhotke-Kalinskog, Kirigina, Devčića, Suleka i Kelemena.

— 1876. god. dovršena je zgrada Društva s koncertnom dvoranom u Gundulićevoj ul. 6 gdje Društvo i danas djeluje.

— 1900. god. upriličena je izvedba Beethovenove IX simfonije.

— 1903. god. Društvo je organiziralo koncert Berlinske filharmonije kojom je dirigirao Richard Strauss.

— 1918. god. počinje s djelovanjem koncertna poslovnica Društva.

— 1927. god. uređuje se glazbeni arhiv Hrvatskog glazbenog zavoda. 16. prosinca 1935. priređen je za slugom muzikologa dr. Dragana Plamenca koncert na kome su izvedena djela XVI. i XVII. stoljeća skladatelja Patricija-Petrića, Skjavetića, Cecchinija, Jelića i Lukačića.

— 1967. god. ukazom predsjednika SFR Jugoslavije Josipa Broza Tita odlikovan je Hrvatski glazbeni zavod Ordenom zasluge za narod sa zlatnom zvijezdom prigodom proslave jubilarne 140-obljetnice HGZ-a.

— 1973. god. održan je Memorijal Vaclava Humla povodom 20. obljetnice njegove smrti kao uvod u Međunarodno violiništičko natjecanje (HGZ je do sada organizirao tri natjecanja 1977. 1981. i 1985. god.).

— 1977. god. pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike proslavljena je 150. obljetnica osnutka HGZ-a.

— 1981. god. osnovan je Jazz-orkestar HGZ-a.

— 1982. god. obnovljena je koncertna dvorana HGZ-a.

— 1983. god. počinje priređivanje koncerata komorne glazbe pod nazivom »Glazbeni podij HGZ-a« kao i suradnja HGZ-a s ansablom Zagrebačkih solista.

— 1985. god. osnovana je sekcija HGZ-a za violu i violsku glazbu kao poseban doprinos razvoju komorne glazbe.

Na svečanom koncertu izvedene su skladbe: V. Ježek »Uvertira«, F. Čačković-Vrhovinski »Introdukcija i briljantne varijacije za flautu i orkestar«, A. Kirschhoffer »Briljantna uvertira«, V. Lisinski »Večer, idila« i J. K. Wisner-Morgenstern »Himna glazbi« koje je prepun auditorij koncertne dvorane pozdravio burnim pljeskom.

Među mnogim priznanjima upućenim HGZ-a za rad i zasluge tijekom svih ovih godina njegova postojanja navedimo čestitku koju je prigodom 125. obljetnice osnutka uputio naš veliki skladatelj Josip Slavenski: »Iz sveg srca čestitam proslavu 125. obljetnicu Hrvatskog glazbenog zavoda, koji je časno ispunio svoj kulturni zadatak i stekao neizmjerne zasluge u razvoju naše glazbene kulture. Ja osobno osjećam se ponosnim što sam i ja jednu godinu surađivao kao član kolegijuma Hrvatskog glazbenog zavoda.«

Prigodom ovog 160-obljetnoga jubileja uputimo naše najiskrenije čestitke HGZ-u sa željom da nam još dugi niz desetljeća djeluje na polju naše glazbene kulture.

Miloš LALOŠEVIĆ